

Prirodopisno - natoroznansko polje.

Oves.

Oves (*Avéna sativa*, Hafer) šteje se mej travnate rastline, ki imajo okroglo, navadno zelnato, kolénčasto in po največ votlo steblo (bíl). Oves dandanes nikjer ne raste več divje, nego sejejo ga povsod kot jaro žito posebno po mrzlih goráh in v severnih krajih. Ovsá imamo po več vrst. Pri nas se dobiva navadno le dvoji oves: črni in beli. Ovsu se ne prilega vsaka zemlja, najrajše ima debelo, nekoliko mokrotno in zagnojeno zemljo. Ovsu mraz mej vsemi drugimi žiti najmanj škoduje, zaradi tega ga pri nas posebno po hribih radi sejejo, kjer druga žita zaradi mraza ne strpé tako rada. Oves zaleže največ v takih krajih, kjer je senózet in travnikov malo, ali kjer zaradi mraza trave za živinsko klajo sejati ne morejo. Ovsena slama je dobra piča za govejo živino, a zrnje dajejo večjidel konjem zobati, zatorej imenujejo po nekaterih krajih, posebno pri Belih Kranjcih oves tudi zó b. Po nerodovitnih krajih, osobito po naših slovenskih hribih, pekó iz ovsene moke kruh ovsenják. Tudi kašo delajo iz ovsá. Pómneti je treba, da oves nima klasovja, kakor n. pr. pšenica in réž, nego látovje, kakor prosó in druge travnate rastline.

Med oves sejejo po nekaterih krajih tudi grahorko (*Wicke*), ki se neki prav dobro obnese. Kadar začne oves poganjati, dela mu grahorka primerno senco, in ga varuje, da mu suša preveč ne škoduje. Grahorka se po ovsu ovija in stori, da oves mnogo več zrnja naredí. Ovsena slama z grahorko ovita je živini, posebno ovcam, také tečna, da ni skoraj slabija od sená. Ako se po mlatvi mešani pridelek dobro premeče, lahko se oves od grahorke ločí. In

če bi tudi nekoliko grahorke mej ovsom ostalo, nič ne dé, ker jo konji radi pozobljejo. — Oves sejati je najboljšje, kadar beli trn cvetje požene. Pravijo, da zgodaj sejani oves dá težko, jekleno zrnje, in ga je treba z brano prevleči, kadar je v plevelu.

Otroci, vse to vam je treba znati, ako želite, da bote kedaj dobri gospodarji.

T.

O hrostih.

Hrosti (kebri) spadajo k žuželkam. Gorenji krili imajo roženasti, pod katerima sti skriti nagubani kožnati krili. Hrosti imajo grizoča usta, različno ustvarjene tipalnice, velike, sestavljene oči in po šest nog, ki jim so nekaj za tekanje, nekaj za plavanje. Kakor vam je, ljubi otroci, morda užé znano, se